

För att lyckas måste vi förstå våra elever

Nyckeltal för att styra mot resultat

Lina Axelsson Kihlblom
Haninge kommun

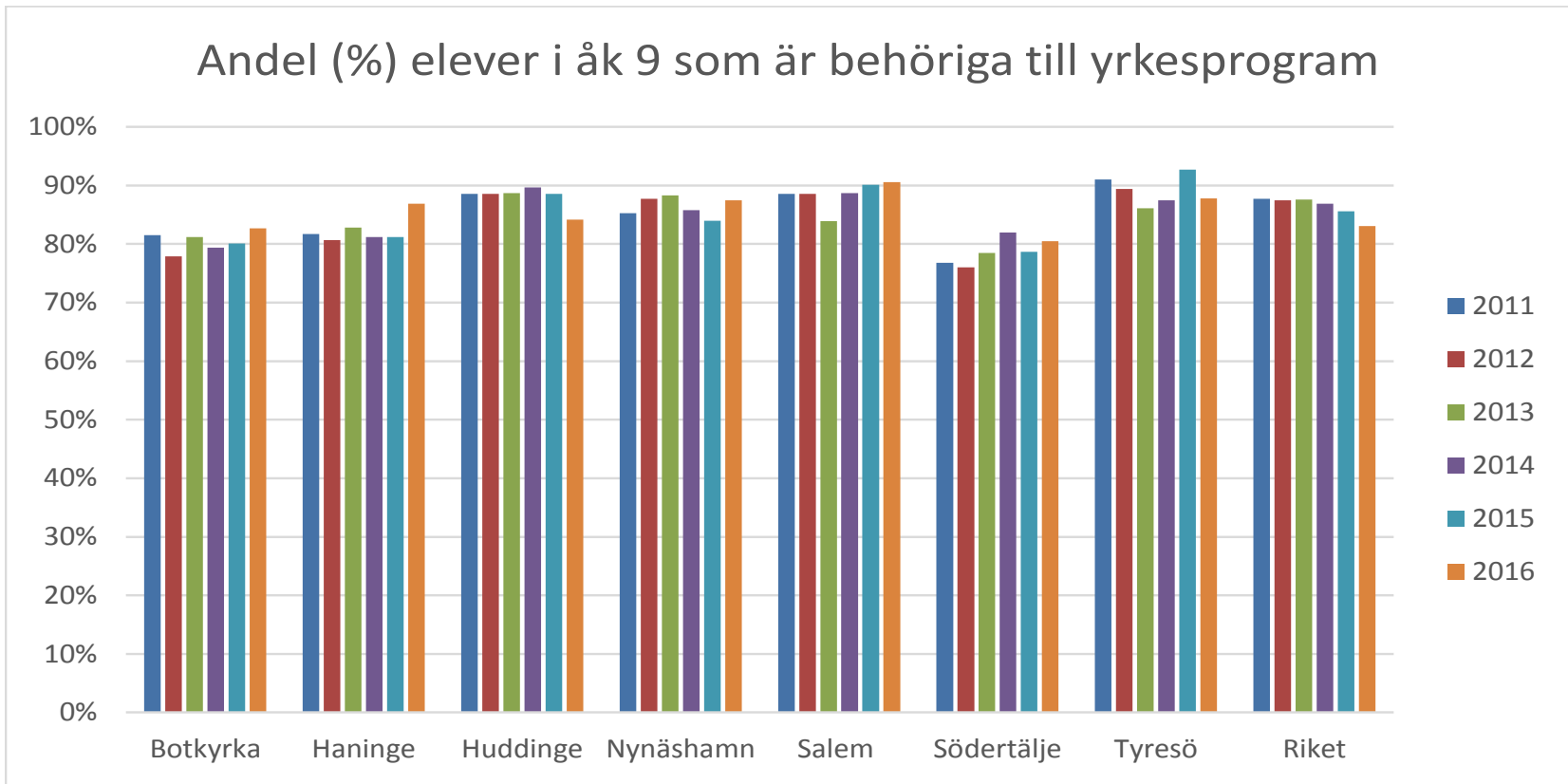
2017-10-26

Jag ska tala om...

- Hur det gått
- Utmaningar
- Vad fungerar för att kompensera
- Resurser till vem och vad

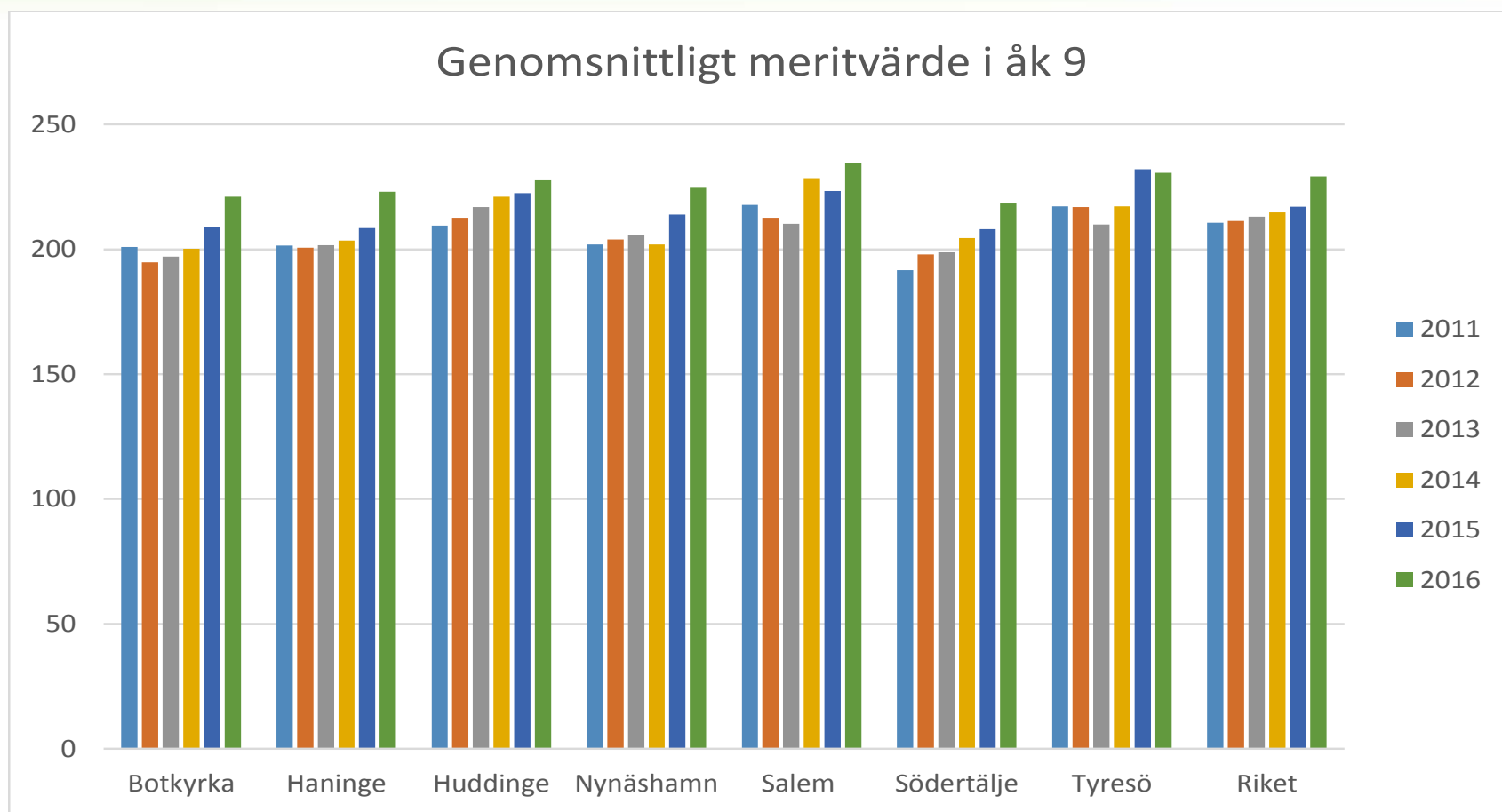
Formula för styrning av skolan

TYRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMN SALEM SÖDERTÄLJE
 RTÄLJET YRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMN SALEM SÖDE
 EMSÖDERTÄLJET YRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMNSAL
 AMNSALEMSÖDERTÄLJET YRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSH
 TYRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMN SALEM SÖDERTÄLJE
 RTÄLJET YRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMN SALEM SÖDE
 EMSÖDERTÄLJET YRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMNSAI
 AMNSALEMSÖDERTÄLJET YRESÖ BOTKYRKA HANINGE HUDDINGE NYKVARN NYNÄSHAMNSAL

Figur 1: Andel (%) elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, samtliga, 2011–2016.

Genomsnittligt meritvärde i åk 9

Figur 1: Genomsnittligt meritvärde i åk 9, samtliga elever, 2011–2016.

Oddskvoter för att styra

”Oddskvot används inom statistiken för att kvantifiera hur en variabel som man är intresserad av förhåller sig till en annan variabel i en given population.

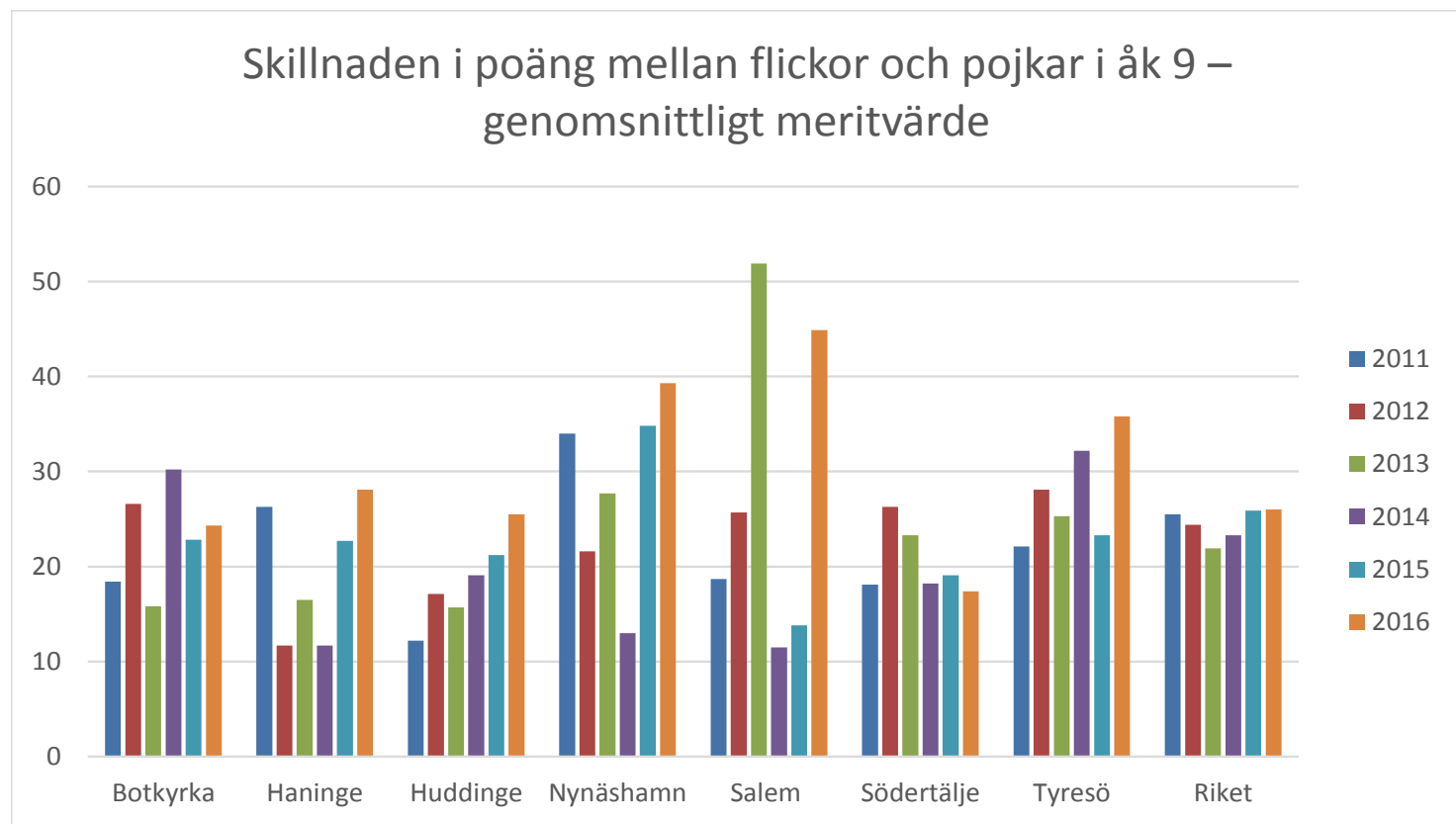
Förkortningen OR används ofta för den engelska termen odds ratio. Kvoten mellan två kvoter (ett annat ord för kvot är odds).

Ett odds kan variera från 0 till oändligheten. Oddskvoter kan slås samman och analyseras i en metaanalys.”

Faktorer som påverkar förutsättningarna att klara grundskolans krav

Kön

- Pojke 1,27
- Flicka Referens

Figur 1: Skillnaden i poäng mellan flickor och pojkar – genomsnittligt meritvärde, åk 9 2011–2016, exklusive elever med okänd bakgrund.

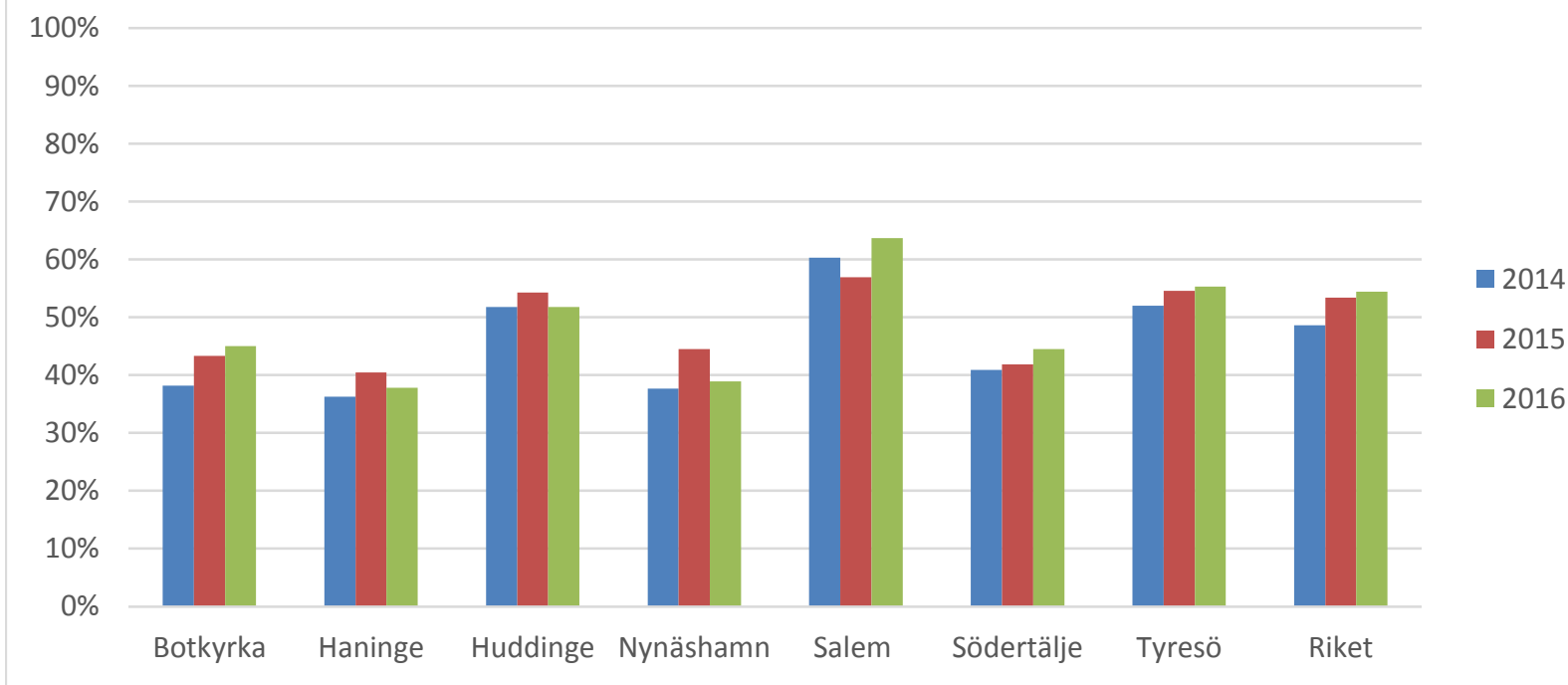
Om pojkars resultat...

- **Biologiska faktorer** som kan bidra till att förklara att flickor som grupp presterar bättre i skolan än pojkar (inte bara sociala orsaker):
 - kognitiv funktion
 - emotionell reglering (känsloreglering)
 - mognadstakt
- Förmågan till **koncentration och uppmärksamhet** utvecklas tidigare hos flickor. Pojkar har också en **senare språkmognad** än flickor
 - Om skolan tidigt introducerar moment som kräver hög grad av självständigt arbete, så gynnas de barn som är tidigt mogna i koncentration och uppmärksamhet. Därmed gynnas flickornas anpassning. Likaså gynnas barn som får strukturellt stöd hemifrån.
- **Pojkar har alltid läst mindre än flickor:**
 - Läsning och skrivning exempel på ett område som kräver särskilt fokus på pojkar, så att de inte kommer efter. De går annars miste om de verktyg som behövs för att kunna arbeta individuellt.

Vårdnadshavares utbildningsnivå

Förgymnasial	3,51
Gymnasial	2,30
Eftergymnasial	Referens
Okänd	3,50

Andel (%) elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning

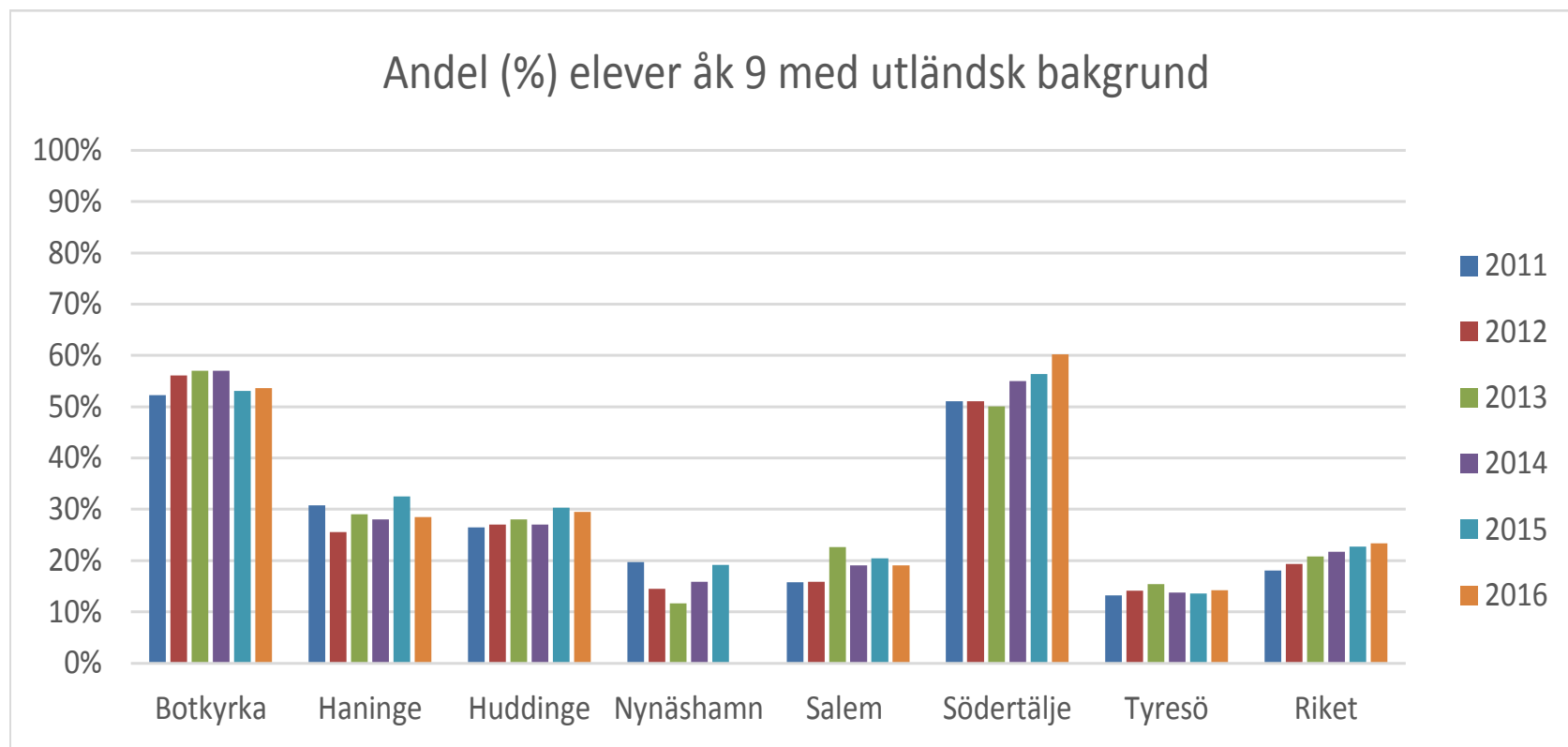

Figur 1: Andel (%) elever i åk 9 vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, 2014–2016.

Invandring

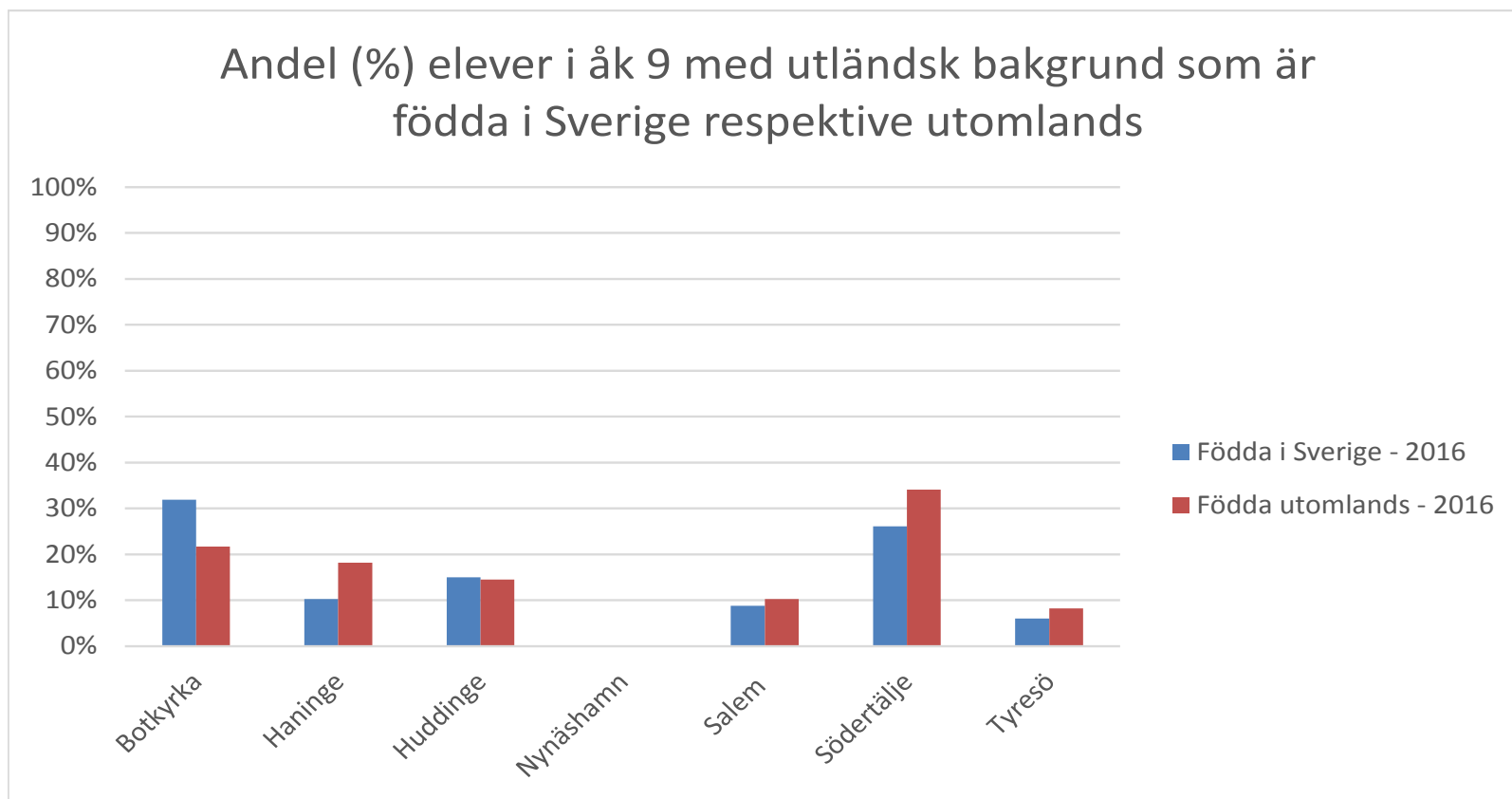
Inom 3 år från avgång åk 9	13,38
4-6 år	2,45
Mer än 6 år eller född i Sverige	Referens

Relevant?

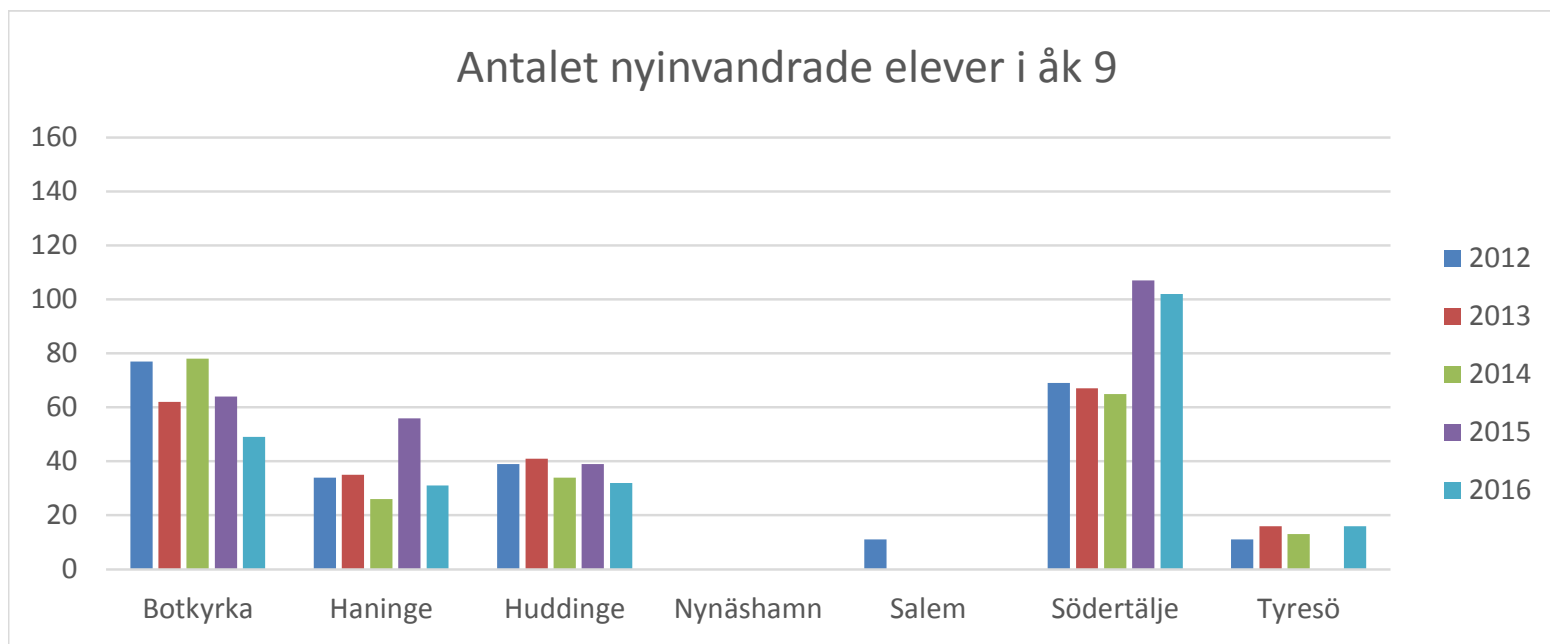
Figur 1: Andel (%) elever med utländsk bakgrund (födda i Sverige eller födda utomlands), åk 9 2011–2016.

Relevant?

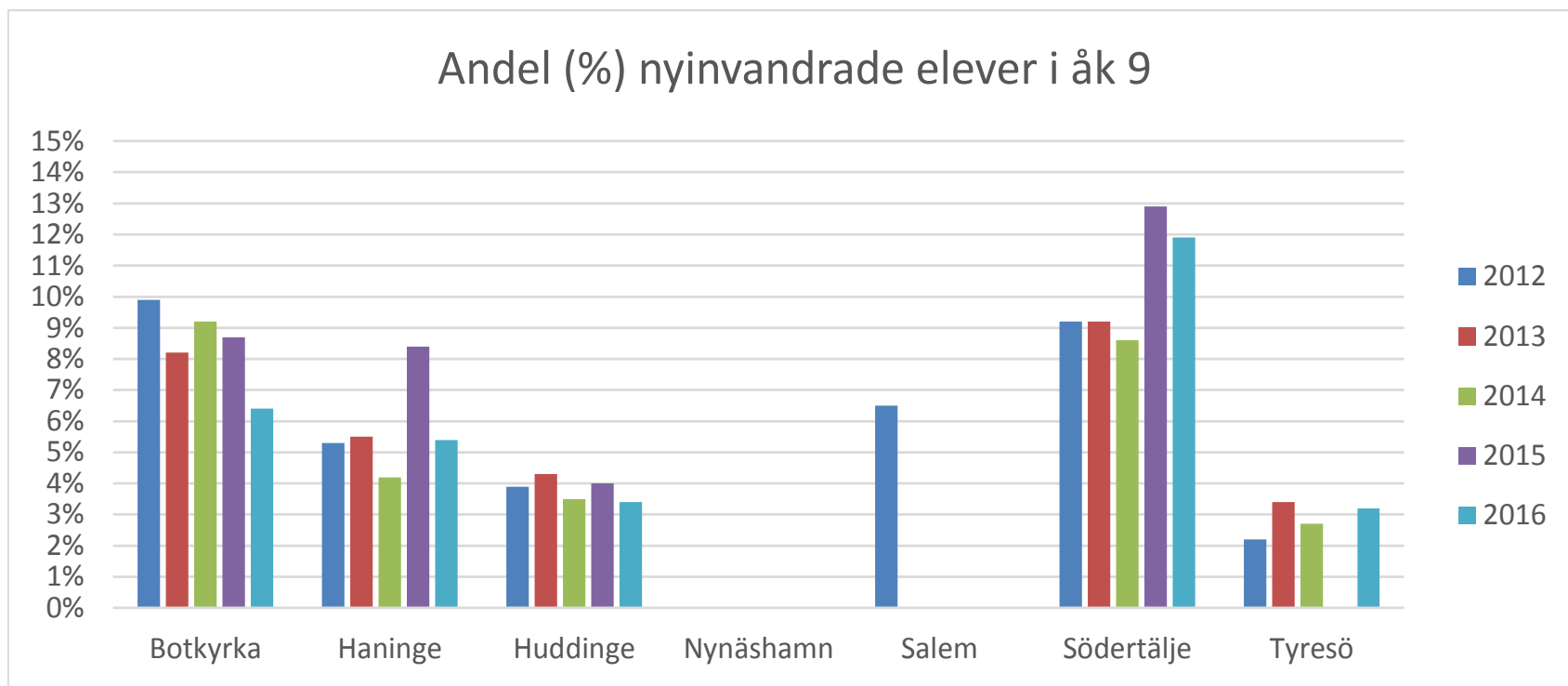
Figur 1: Andel (%) elever med utländsk bakgrund som är födda i Sverige respektive utomlands, åk 9 2016.

Mer relevant

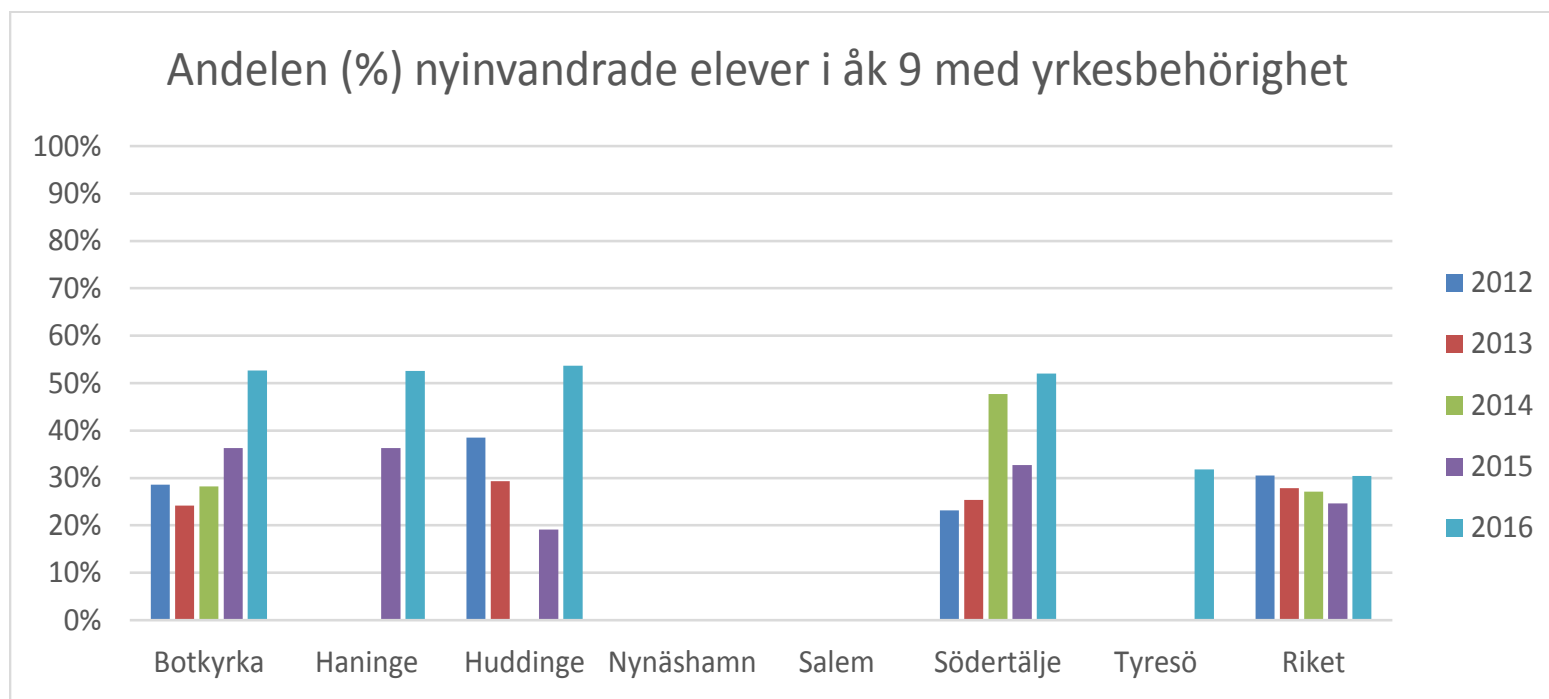
Figur 1: Antalet nyinvandrade elever i åk 9, 2011–2016.

Relevant

Figur 1: Andelen (%) elever som var nyinvandrade i åk 9, 2012–2016.

Mycket relevant

Figur 1: Andelen (%) nyinvandrade elever med yrkesbehörighet i åk 9, 2012–2016.

Vårdnadshavares inkomst (Medianen Lön Sverige ca 261 000 kr/år)

Upp till 60 % av medianen	2,45
Mellan 60 - 80 % av medianen	2,03
80 % till medianen	1,91
Medianen - 120 %	1,58
120 - 150 % av medianen	1,24
Över 150 % av medianen	Referens

Ekonomiskt bistånd

Ja

1,74

Nej

Referens

Familj

Vårdnadshavare ej samma adress 1,32

Vårdnadshavare samma adress Referens

Antal syskon

0 syskon	1,27
1 syskon	Referens
2 syskon	1,24
3 syskon	1,54
4 syskon	1,79
5 eller fler	2,19

Bostadsområdets socioekonomiska status

Kategori 1 (Svagt)	1,52
Kategori 2	1,33
Kategori 3	1,21
Kategori 4 (starkt)	Referens
Inget bostadsområde	2,12

Faktorer sammanfaller

<u>Utbildningsnivå</u>	<u>Bostadsområdets socioekonomiska status</u>			
	1 (svagt)	2	3	4 (starkt)
Förgymnasial	53,4	61,6	65,9	70,0
Gymnasial	77,3	84,4	87,0	91,0
Eftergymnasial	80,3	93,1	95,1	97,2

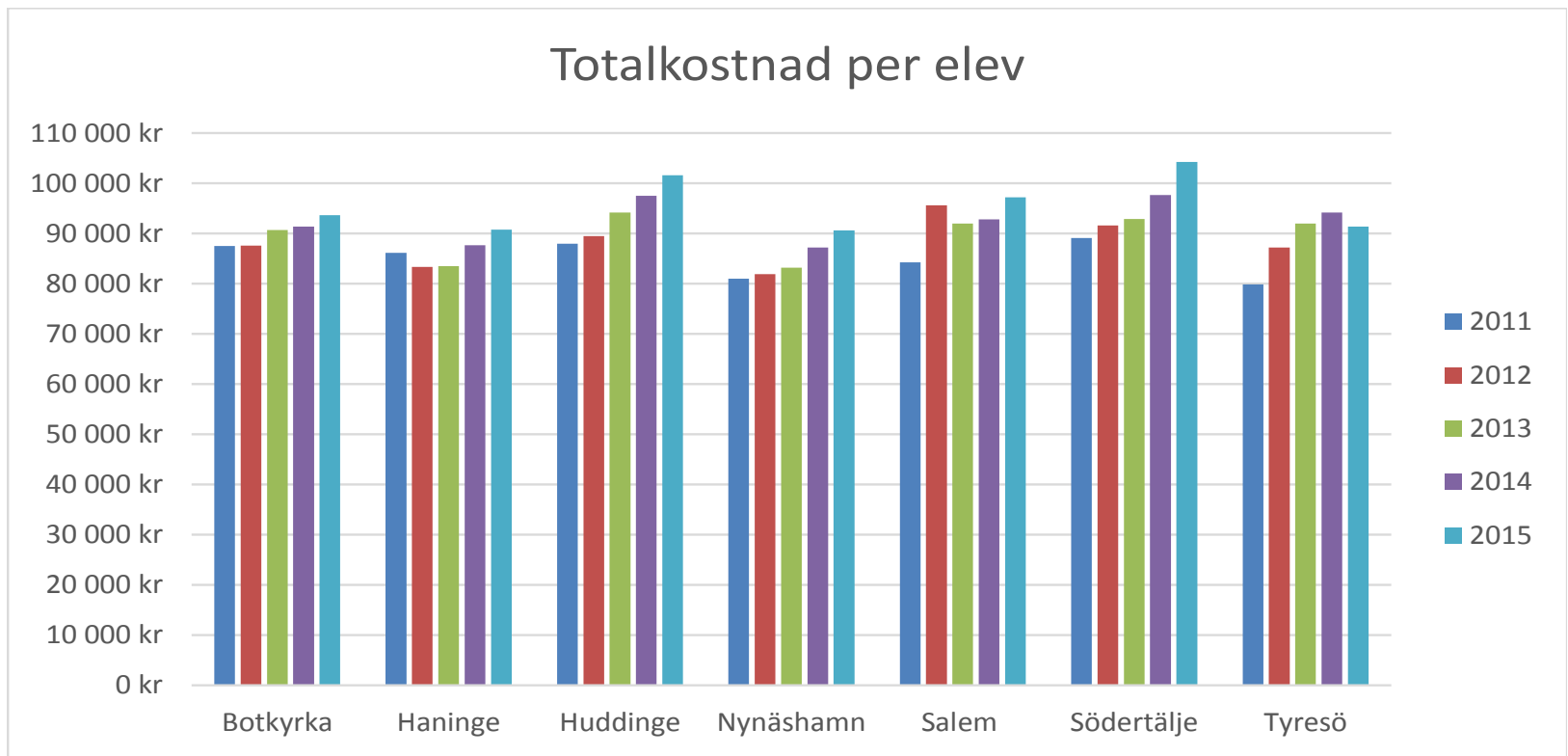
Resurser

Det finns evidens för att ekonomiska resurser har betydelse för elevers resultat i skolan.

De resursfaktorer som påverkar elevernas pedagogiska resultat och lärmiljö är framför allt

- klasstorlek,
- lärartäthet,
- lärarkompetens,
- den tid som lärare undervisar och
- den mängd lärarledd undervisningstid som elever får i skolan.

Resurser och behov?

Figur 1: Totalkostnad per elev, 2011–2015.

Klasstorlekens och lärartäthetens betydelse för elevens resultat

”...finns ett samband mellan klasstorlek och studieresultat, men sambandet varierar med elevernas ålder och socioekonomiska bakgrund.”

”...effekten av lärartäthet är ungefär hälften så stor som effekten av motsvarande förändring av klasstorleken ” (*Lärartäthet* fångar mängden lärartid per elev *Klasstorleken* antalet elever som undervisas samtidigt)

”...små klasser hade bättre inlärningsresultat än i normalstora klasser och att effekten var större för elever med minoritetsbakgrund.”

”...utifrån en longitudinell studie att mindre klasser i årskurs 6 inte påverkade elever med svensk bakgrund men hade en betydande positiv effekt för elever med utländsk bakgrund.”

”...visade också att elever som hör till de mest utsatta grupperna når bättre resultat i mindre klasser.”

Sammanfattning klasstorlek

Forskning att resurser har olika betydelse för olika grupper av elever.

- 1) De yngsta eleverna drar störst nytta av mindre klasser medan betydelsen av klasstorlek avtar med stigande ålder. Ingen betydelse generellt.
- 2) Elever med svagare socioekonomisk bakgrund eller utländsk bakgrund gynnas särskilt av mindre klasser.

Undervisningstidens betydelse för elevens resultat

”...ökad undervisningstid oftast leder till bättre pedagogiska resultat.”

”...visade att elever som fått mindre undervisningstid presterade sämre.”

”...undervisningstiden ökades visar på positiva eleveffekter i matematik.

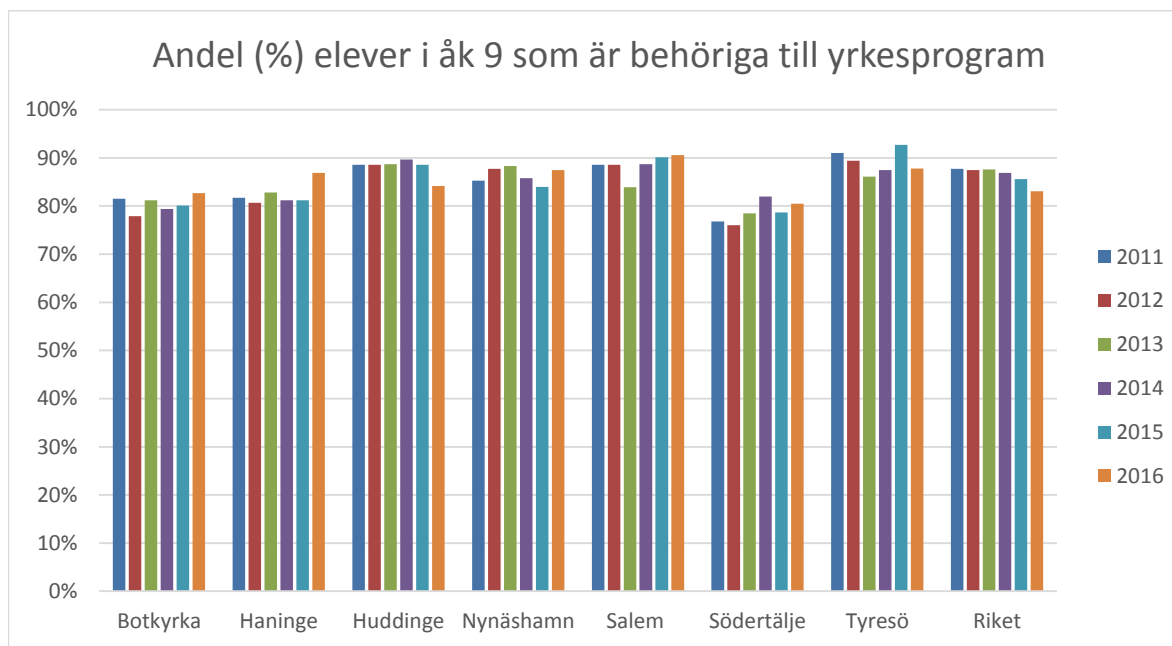
”...ökad undervisningstid hade en stark positiv effekt på provresultat i matematik. Effekterna var särskilt stora för flickor, elever med utländsk bakgrund och för elever med lägst socioekonomisk bakgrund.”

Sammanfattningsvis (undervisningstid)

”...finns evidens för att mer lärarledd undervisningstid ger positiva pedagogiska resultat.”

Detta gäller i synnerhet de ämnen där elever behöver en väl avvägd och pedagogiskt upplagd undervisning och där möjligheterna att på egen hand läsa in eller få föräldrastöd är begränsade.

Kompensatoriska uppdraget i kommunen

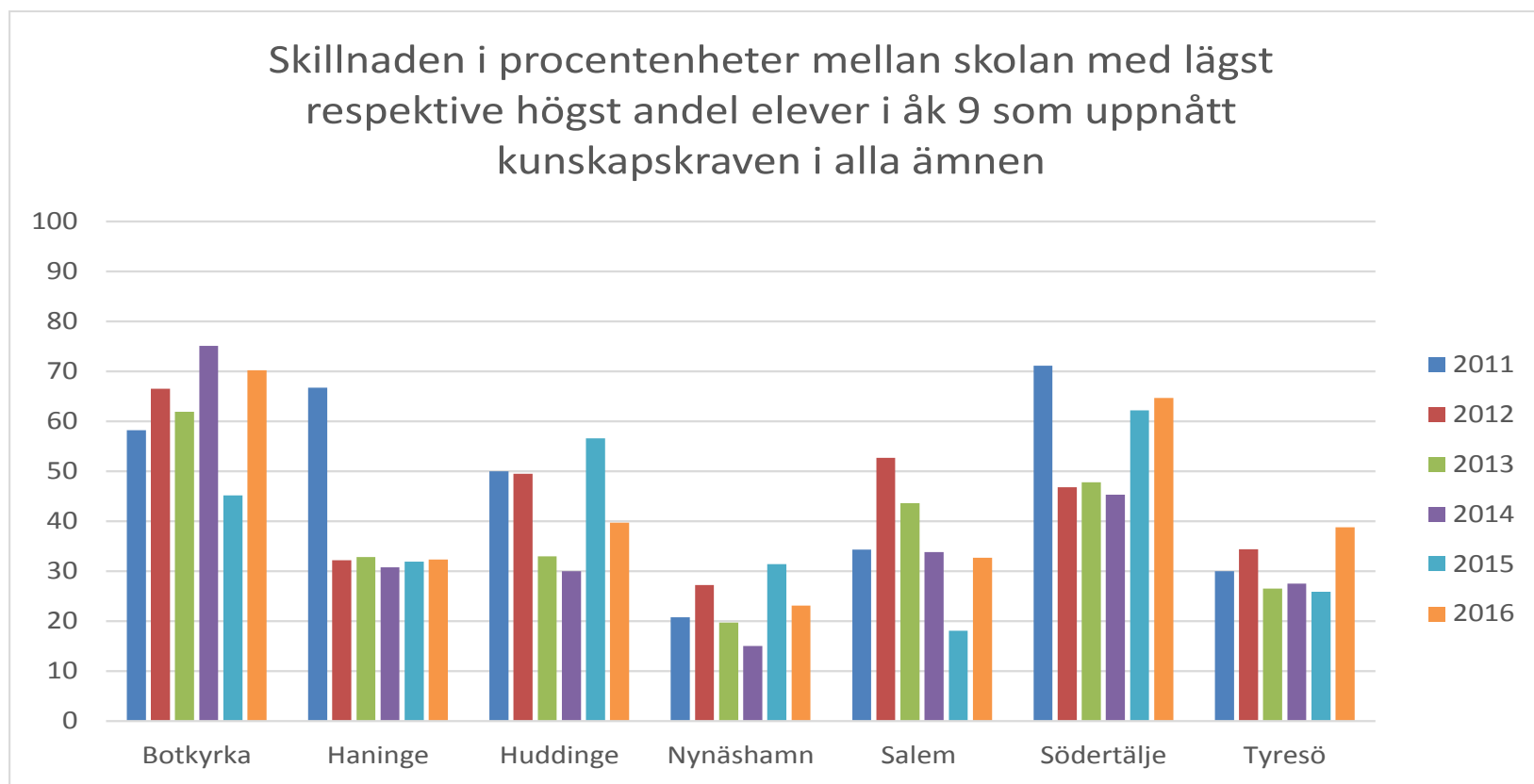
Figur 1: Andel (%) elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, samtliga, 2011–2016.

Sammanfattning – resurser och kompensatoriska faktorer

Minimera antal försvårande oddskvoter i samma elevgrupp.

Höga oddskvoter i elevgruppen? - mer resurser till mer undervisningstid med erfaren lärare och mindre grupper, framförallt till yngre elever.

Kompensatoriska uppdraget på enskilda skolan

Figur 1: Skillnaden i procentenheter mellan skolan med lägst resp. högst andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, samtliga, åk 9 2011–2016.

Kompensera på den enskilda skolan

- 1) Viljan finns! – fokus på egna åtgärder och inte andras problem
- 2) Tydliggör ämnesspråket – Kompensera för bristande språk
- 3) Tydliggör förväntan – Kompensera för bristande konsekvenstänk
- 4) Tydliggör repetitionen – Kompensera för uteblivet stöd hemifrån
- 5) Val för de som inte väljer? – Kompensera för bristande konsekvenstänk
- 6) Uppföljningsstöd – Positiva effekten av tjugig vårdnadshavare
- 7) Stöd i att producera text – Kompensera för bristande hemmiljö
- 8) Reparera kunskapsluckor – arbeta med resultatprognoser
- 9) Blanda elever – alla blir till i sitt sammanhang

Tack

lina.axelssonkihlblom@haninge.se

08-606 7739